Anul 35 | București și Orăștie, 22 Iulie 1937. | CENZURAT | Nr. 29

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni și muncitori, întemeiată la Orăștie în anul 1902

Director sufletesc: † Dr. ION I. MOȚA Director vremelnic: Pr. IOAN MOȚA	Cererile de abonare și banii pentru foaie se trimit pe adresa: Admin. „LIBERTATEA" Moța BUCUREȘTI I, Calea Victoriei 63.	„Libertatea" este: Proprietatea familiei moștenitoare a lui Ion I. Moța ABONAMENTUL: 120 lei pe an, 60 lei pe ½ an și 30 lei pe ¼ an	Orice scrisori pentru Redacție să se trimită pe adresa: RED. „LIBERTATEA", ORĂȘTIE Jud. Hunedoara	Apare în fiecare Joi 2 lei

O mândrie legionară

— DL ING. GHEORGHE CLIME —

Printre cei 5 legionari din echipa eroică ce s'a dus și s'a supus tuturor mizeriilor unui războí în cap de iarnă în Spania, cari au avut parte dela D-zeu a se putea întoarce acasă cu viață, — d Inginer Gheorghe Clime, care a făcut și acasă războiul cel mare de întregirea neamului, cu gradul de căpitan, — e o mândrie a acelei echipe duse în Spania. Dela d-sa, om mai în vârstă, deși în puterea bărbăției, nu s'ar fi putut cere, ca să se înșirue între ceilalți 6 legionari mai tineri, mergând cu ei la toate riscurile și greutățile unui război, — totuși d-sa n'a stat nici o clipă *la îndoială să pornească cu mai tinerii săi camarazi* și soți legionari, pe primejdiosul drum, pe care îl știu primejdios, dar și ducător la bun nume pentru neam, pentru țară și pentru Legiunea sa dragă, pe care o slujește cu tinerească credință și însuflețire! Tocmai pentru asta e cu atât mai de preț fapta d-sale, și pentru aceea îl numim aci „O mândrie legionară". Că de s'a dus la greul drum și s'a supus uriașelor greutăți și lipsuri și neplăceri ale unui război, — așa cum reese din cele de mai jos spuse de d-sa, — apoi acolo în fața vrășmașului sălbatec și roșu, s'a purtat cu aceeași bravură, ca și la Mărăștii și Mărășeștii României.

*

Dl Comandant al „Bunei Vestiri", Gh. Clime, a fost de curând la Arad, cercetând pe numeroșii și inimoșii legionari de acolo și din ținut, cu care prilej s'au adunat comandanții legionari din tot județul ce l'au încunjurat cu dragostea lor și au ascultat îndrumările și sfaturile sale serioase și temeinice. Toți au rămas încântați de eroicul lor Comandant.

Cu acest prilej ziarul »Ecoul« din Arad, scrie următoarele despre cum a văzut, cum a cunoscut și cum de încântat a rămas de fruntașul legionar:

Fruntașul legionar GH. CLIME, Comandantul „Bunei Vestiri", fotografiat civil.

Dl GH. CLIME în uniformă de legionar spaniol, luptător pe front.

Eroul legionar Gh. Clime — unul dintre voluntarii români cari au luptat în Spania — a fost în vizită la Arad. Ființa dsale aici, după popularitatea de basm câștigată pe frontul spaniol, a stârnit multă însuflețire în orașul nostru. Lume multă s'a grăbit să-l vadă și să-l asculte. Și nimeni n'a plecat desamăgit dela locul unde a vorbit eroul și luptătorul naționalist Gh. Clime.

Ing. Gh. Clime face parte din acea aleasă seamă de oameni — înzestrați de natură cu toate farmecele. Figură impunătoare și „plăcută; duh atrăgător și glumeț, plin de energie și bărbăție. Hotărât, curajos, cu ochii sfredelitori, de par'că pătrunde dintr'o dată în sufletul fiecăruia, ca să-l cerceteze și să-l cunoască, Gh. Clime cucerește dela întâiul cuvânt spus. Voința și neclătinarea caracterului i-se vădește din fiecare gest; i-se desprind din vorba cald rostită, dar hotărîtă. După ce l-ai ascultat — nu te mai întrebi de ce a plecat în Spania, deși voluntarul Gh. Clime mărturisește cu părere de rău, că gestul său și al camarazilor români n'a fost înțeles în Spania. Puțini au priceput acolo grăitorul gest de eroism și jertfa fără seamăn, cari fac glorioasă intrarea lor în armata naționalistă a țării iberice. Cei șapte voluntari români lăsau în pustiu (acasă la ei) fiecare cariere de viață pline de făgăduințe, starea lor socială și familii, pentru a lupta de bună voe cu moartea, într'o țară străină, unde nimic nu puteau câștiga! Au răspuns însă unei poruncitoare chemări a sufletului lor, și astfel fapta lor întrece cu mult ajutorul militar adus de nu știm câte regimente de simbriași. Au luptat pentru o credință, pentru un ideal (scop înalt) măreț — cum puțini au înțeles să lupte în Spania. De aceea — moartea lui Ionel Moța și Vasile Marin pe front, cumpănește în istoria măcelului spaniol, cât moartea a zeci de viteji, fii ai Spaniei chiar; prețuește mai mult ca moartea voluntarilor trimeși de guvernele amice generalului Franco! Ea rămâne un simbol (semn al vremii) fără seamăn în strălucire, — pe câmpul acoperit cu sânge al țării lui Cervantes.

Pe măsură ce vremea va trece — în amintirea timpurilor viitoare — numele celor șapte eroi și voluntari români vor fi tot mai cu evlavie rostite. Ei au intrat în legendă, în cartea de aur a umanității creștine, cum bine scria gazetarul Victor Medrea.

AMINTIRI DE PE FRONT

Dar eroul Gh. Clime este și un povestitor fără pereche. Povestește ușor, cu mici întreruperi, ca să-și mai aducă aminte de cele minuni văzute în Spania. Nu-și forțează adecă firul sfătos al povestirii.

In fața mulțimii, Gh. Clime vorbește cu o naturalețe ce cucerește, a cărei farmec este că e simplă și adevărată! Vorba îi curge lină, ca să devină energică spre sfârșit, păstrând însă nota mișcată și duioasă. Inginerul Gh. Clime se spovedește cu inima. De aceea cucerește și inima cea mai împietrită.

Despre Spania și spanioli — Gh. Clime povestește lucruri din cale afară de interesante. Și acolo moravurile seamănă cu cele dela noi. Șmecheria și hoția nu sunt rarități nici în Spania. Lui Gh. Clime, un camarad spaniol i-a furat din față un frumos cuțit cumpărat la Berlin, pentrucă — după ce s'a văzut descoperit — să vie și să-i spună că a „glumit", dar cerând să i-l lase drept amintire... Cum însă amintirea îi era mai dragă eroului român, cuțitul a fost luat înapoi.

Spaniolii sunt mulți leneși, dar din cale afară de viteji, cel mai viteji din lume, după povestitor!

Spaniolul este luptător înnăscut, dar comod. Luptă după program, cu ore fixe și după mersul vremii, — dar când luptă — stă nepăsător în fața morții! Ofițerii armatelor naționaliste stăteau în fața glonțului ca în fața celei mai mari bucurii. In schimb mercenarii (soldații luați cu simbrie), plătiți din armatele bolșevice, fugeau ca de ciumă, de îndată ce naționaliștii scăpau din zonele de foc. Erau grozave aceste zone, pentrucă bolșevicii aveau material și puteau alege bun teren de lupte.

Pe front se mânca deosebit de bine, dar frigul și păduchii făceau zile groaznice voluntarilor români. Ionel Moța ca să scape de ei, a îmbrăcat o pijama sub haine, ca să... alunece pe mătasă. S'a simțit însă bine numai două trei zile... Preotul Ion Dumitrescu era hotărât să-și foarfece mereu echipamentul. Gh. Clime, după ce și-a numărat vre-o 73 pe trup — s'a lăsat sorții... Ce mai putea face? Spaniolii (cam ca ai lor frații Români...) nu prea cunosc curățenia și săpunul.

Glasul lui Gh. Clime prinde tremurări înduioșetoare... Începe să dapene alte aduceri aminte de pe front...

In puținele clipe libere, ei, cari se simțeau prăvăliți în altă lume, că de acasă nu mai primiau nimic, — își serbau ziua numelui. Pe rând, a lui Nicolae Totu, Vasile Marin și Ionel Moța, (adecă la Sfântul Nicolae în Decemvrie, Sfântul Vasile și Sfântul Ioan în Ianuarie). Și credeau că Sfântul Gheorghe tot acolo îi va găsi. Dar a fost să fie altfel.

Cel din urmă praznic de ziua numelui, a fost al lui Ionel Moța, care s'a îngrijit de toate. A găsit până și o ladă cu ouă din România, trimisă armatelor bolșevice, ...dar nu e pentru cine se pregătește... și nimereala a avut izbândă mare. Erau trimise din România (de comuniști), pe care ei spuneau că o înfățișează în marele măcel.

Bucuria (legionarilor noștri) le-a fost însă de scurtă vreme. Mai întâi a fost rănit Bănică Dobre, într'o Duminecă. Ionel Moța spunea: „Ce va fi în altă Duminecă?"... Și a fost una nenorocită. Marea prietenie Moța—Marin s'a ridicat în ceruri, ca să urmeze și dincolo de viață.

CUM AU MURIT IONEL MOȚA ȘI V. MARIN

Echipa (ceata) de voluntari români s'a purtat eroic în Spania. Ei înfățișau acolo doar vitejia unui neam. Gândul cel mai mare de fiecare clipă le-a fost să nu umbrească cu nimic onoarea unui neam, deși spaniolii nu au bune păreri despre noi. Și au reușit, stând întotdeauna în fruntea faimoasei Bandere 21. In fața focului erau cei dintâi, ca simpli soldați. Moța și Marin erau nedespărțiți. Moartea de-odată i-a îmbrățișat, focul de-odată i-a trimis în altă lume...

Glasul lui Gh. Clime tremură. Cu greu își stăpânește marea duioșie. Jertfa a fost sublimă, (ca din altă lume), dar prea dureroasă pentru ceilalți rămași în viață.

Făcând lauda celor doi eroi, camaradul lor Gh. Clime a cerut, ca să nu li se mai despartă numele. Au fost la fel de mari și de bravi. Ceeace a legat Dumnezeu — oamenii să nu mai desfacă, — termină Gh. Clime. Este un mare păcat.

Și așa au intrat în nemurire Ionel Moța și Vasile Marin.

Povestind un ceas, Gh. Clime a făcut lauda din plin a celui mai avântat eroism.

Ion I. Paitin.

„CEI CE AU CĂZUT UCIŞI DE GLOANŢELE DUŞMANE,
„PĂŞESC IN RÂND CU CEI CE AU RĂMAS"...
(Cântec legionar)

(Al 3-lea articol)

Cei 3000 de legionari irlandezi

Când am sosit în Portugalia, la Lisabona, Ministrul Spaniei, care a venit să ne întâmpine pe vapor (şi care purta un palton roş atât de deosebit de alţi miniştri, ai noştri, şi de traiul lor împărătesc), ne spunea că, peste câteva ciasuri aşteaptă un mănunchiu de 80 de fascişti irlandezi, de-ai Generalului O'Duffy, cari sosesc din Irlanda, în drum spre frontul spaniol. Generalul O'Duffy este sosit în Spania, unde, la Badajoz, primeşte pe cei 3000 Irlandezi cari au început să sosească în grupuri mici de câte 80—100 legionari... Vin aşadar creştinii şi de pe pământul englez, pentru a-şi vărsa aici sângele, întru apărarea lui Cristos.

Singura noastră părere de rău este, că ei sunt trei mii, iar noi Românii suntem abia opt, — deoarece lipsa de bani ne-a împiedecat să aducem cu noi măcar câteva sute din multele mii de tineri români, cari ar fi fost cei mai fericiţi să poată lupta şi ei în Spania, împotriva comunismului jidovesc...

Cu noi pe vapor a venit şi un tânăr rus, băiat de vre-o 25 de ani, fiu al unei familii ruseşti fugite de bolşevici în 1918, care venea şi el să lupte în Spania împotriva celorlalţi Ruşi, comunişti, cari, după ce au nenorocit patria lui rusească, vreau să nimicească acum patriile tuturor celorlalte popoare.

O minunată înfrăţire sufletească se înfăptueşte astfel, pe pământul spaniol, între atâtea popoare, prin puterea dragostei creştine..

Din această unire sufletească, nu se poate să nu tragă foloase popoarele lumii, în viitor, pentru o mai bună rânduială şi aşezare a lumii, cu mai puţină nedreptate şi lăcomie, cari sunt izvorul războaielor şi a nenorocirilor!

LISABONA, la 3 Dec. 1936.

† ION I. MOŢA

Aceasta e a 3 a scrisoare scrisă de Ionel Moţa încă la Lisabona, capitala Portugaliei, cu gândul la „Libertatea" şi la cetitorii ei, ca şi la întreaga familie legionară de el mult iubită, în frunte cu Căpitanul ei..

Cât de mult iubea el această foaie şi pe cei de sus, se vede din neobosita trudă de a scrie pentru ea şi pentru ei. Aci, în Lisabona, unde negreşit că a sosit obosit de călătoria pe mare, în loc de odihnă a scris, în această singură zi de 3 Dec. 1936, toate cele trei scrisori ce le publicăm în numerii 26, 27, 28 şi cel de faţă 29. Aceste scrisori erau pe cari el le dorea să se tipărească cele dintâi în foaie, — şi apoi, după ele, celelalte 8 pe cari le-am publicat în Nrii 17—24. Dar cum aceste scrisori se găseau într'un geamantan mai mic ce nu fusese desfăcut şi au fost aflate numai mai târziu, am tipărit pe acelea întâi, şi abia acum pe acestea.

Auzisem despre dorinţa lui arzătoare de a scrie vre-o 200—300 de articli, acolo pe front, în ciasurile de odihnă, pentru ca, dacă Dzeu ar voi, ca el să nu se mai întoarcă din război, — foaia lui iubită să aibă dela el articli pe 3—4 ani de zile, ca şi cum el ar fi tot lângă ea şi ar grăi prin ea... Am scris despre acest gând al lui în Nr. 9 al „Libertăţii" (articolul „Cu arma şi cu peana 'n mână"). Şi că aceea ce scriam, era adevărat, se vede din scrisoarea lui, publicată în Nr. 26 în care făgădueşte şi doreşte să scrie aşa de mult, — „ÎNCÂT ZIARUL SĂ AIBĂ ARTICOLE DE A LE MELE TIMP DE CÂŢIVA ANI!"... Dar vorba înţeleaptă din bătrâni:

OMUL PLĂNUEŞTE
DUMNEZEU HOTĂREŞTE...

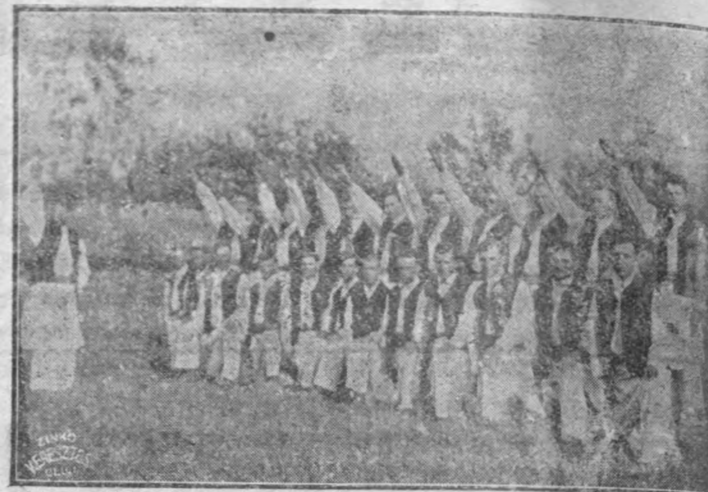
El, cel ce mult iubea foaia şi pe bunii ei cetitori şi toată familia legionară, — aşa dorea, aşa avea de gând să facă. Insă: RĂZBOIUL E RĂZBOI! şi multe dărâmă, multe dă peste cap din planurile oamenilor... Aşa a făcut şi cu planul Directorului nostru sufletesc. Nici el nu bănuia, că apucat în vârtejul luptelor, nu va mai avea PUTINŢA de a scrie, când în IANUARIE, aşadar în luna cea mai geroasă, trebuia să zacă, cu iubiţii săi camarazi împreună, în tranşeele reci, uneori pline de apă, şi ducând o viaţă de mizerii, că-i umpluseră gadinile (vezi cele spuse mai sus de fruntaşul legionar Clime) şi răgaz de a-ţi face genunchele măsuţă de scris, nu mai avea..

De aceea tipărind articolul de mai sus, am publicat cel din urmă din articlii scrişi de Ionel Moţa pentru „Libertatea".

Ci, pentru ca dorinţa lui, ca gazeta să aibă articli scrişi de el, — sau asemenea celor pe cari el dorea să-i scrie, — aducând aminte de viaţa şi lupta şi străfările de multe feluri a bravei echipe de legionari cari l'au însoţit pe câmpiile depărtate, de suferinţe şi de jertfe, — în numerii viitori vom da iubiţilor cetitori ai acestei foi, articli din cei scrişi de vrednicii lui camarazi, după întoarcerea lor acasă, — cari sunt ca un fir de fuior aurit ce se ţese mai departe din micul caier rămas după Ionel Moţa. In toţi acei artic'i fiind aceeaşi credinţă, acelaşi suflet, aceeaşi năzuinţă spre ideal, — unii în nemijlocită legătură cu solia şi slujba lor în Spania, — aducerea lor înaintea cetitorilor „Libertăţii", o socotim ca o împlinire a dorinţei lui Ionel Moţa, de a se da cetitorilor foii vreme îndelungată, cetiri ca cele izvorâte din sufletul lui.

Viaţa legionară

O ceată de voinici legionari din Zorlenţul Mare, în Banat (jud. Caraş). Frumoşi la suflet, frumoşi şi la portul lor naţional.

FAPTE LEGIONARE

Glâmboaca, (j. Sibiu). Legionarii din această comună după organizare au văzut că consătenii lor, morţi în războiul cel mare, nu au o cruce. Au luat hotărârea de a o ridica cu munca lor şi cu ajutorul tuturor acelora cari au perdut pe câte cineva din familie.

In ziua de 13 Iunie 1937, Crucea-Monument a fost sfinţită. Pe ea se află scrise numele celor căzuţi în războiu.

Primăria comunală — sigur la ordinele mai marilor, nu a voit să lase ca această Cruce-Monument, să fie ridicată în piaţa comunei sau pe un loc înlăuntrul comunei, încât Monumentul a fost ridicat pe locul proprietatea credinciosului Tera Ioan, în marginea din spre Olt a satului.

Slujba religioasă a fost îndeplinită de dl profesor Spiridon Cândea dela Academia Teologică din Sibiu şi de cucernicul Preot Prie din Săcădate. Au luat parte camarazii din comunele: Sebeşul de sus, Săcădate, Nucet, Fofeldea, Cornăţel, Avrig şi Racoviţa. — Dela centru au participat: Dl profesor N. Petrescu, Şeful Regional, Dr. I. Fleşeriu, adv. Sibiu, şeful judeţului, D. Banea şi mai mulţi camarazi din Sibiu.

In cuvântările ţinute s'a scos la iveală fapta creştinească a celor ce au pus aci munca lor şi a celor ce au ajutat cu cât au putut la ridicarea Crucii-Monument.

Lucrarea a costat 3645 lei. Din ajutoare de bună-voe s'au strâns 3370 lei. Ce nu s'a ajuns, a fost dat de legionari.

Au dăruit cu dragă inimă şi de bună voie: Maria Habean, pentru fratele său frumoasa sumă de 1000 lei. Sume mai modeste, dar totuşi mari pentru fapta lor: Rafira Ciocan, Maria Ciocan, Ilie şi Iosif Stoica, I. Ciocănel, Iosif Tera, Paraschiva Crăciun, Paraschiva Ciocan, Paraschiva Păcală, Maria Dan, Maria Vlad, I. Crăciun, Alexe Lăpădat, Gh. Tera, I. Meteş, I. Păcală, Maria Boilă, I. Ciocan, I Suma, I. Barbu, I. Sârbu, Ilie Moteş, S. Rădoslo. — Fapta tuturora vredniceşte toată lauda, şi pildă tuturor.

Dr. I. FL.

Alegerile judeţene, în judeţele în cari încă nu s'au ţinut se ţin în luna asta în multe din ele. De aceea poporul e foarte tulburat de alergările trimişilor partidelor, cari îl trag de mânecă: „hai la mine, hai la mine, ca la mine nu-i ca la nime"!, încât bieţii oameni sunt curat zăpăciţi de cap. Noi le spunem un singur cuvânt: sprijiniţi partidele DE DREAPTA, acolo unde îşi pun liste. Listele lor sunt cele mai curate, neamestecate cu străini, şi mai ales curăţite de jidani şi de comunişti! Legiunea nu ia parte cu liste de ale ei la aceste alegeri. Legionarii sunt liberi a ajuta partidele de dreapta, a căror liste le vor afla stând din Români mai vrednici.

—o—

DIN INSEMNĂRILE MELE

IN CIASURI DE VEGHE!

In ciasuri de veghe, în ciasuri de singurătate, cu trupul obosit de munca zilei, privesc prin fereastră afară la miile de stele, la sălciile şi arinii din faţa casei şi ascult şopotul pârâiaşului limpede ce coboară din mijlocul codrului.

Din şopotul lui parcă desprind un cântec duios, adus de undele pârâiaşului, prins de pe buzele celor cari pe aşternutul de iarbă verde, pe fânul proaspăt cosit sau pe prispa casei îşi odihnesc trupurile arse de soare, bătute de vânturi şi ploi, ca în zorile diminetii cu puteri şi nădejdi noi să înceapă aceeaşi muncă, pe urma căreia noi avem „pânea cea de toate zilele". Ei dorm liniştiţi! Somnul le-a luat vamă la toţi! Eu cu sufletul îi veghez! Doar sunt ai mei! Dela mine aşteaptă să le arăt calea spre zările de lumină, să strecor în sufletul lor pacea, dragostea şi nădejdea zilelor mai bune. Durerea lor îi durerea mea şi bucuria lor, bucuria mea.

Ii văd muncind cu zor în arşiţa soarelui. Ii văd înghiţind o cupă de apă după o bucată de mălaiu. Ii aud rugându-se pentru roada pământului. Le ascult glasul lăuntrului lor şi cântecul nădejdii lor, care se îmbină cu rugăciunea de fiecare seară.

In singurătatea ce mă împrejmuieşte, în tăcerea adâncă a nopţii, parcă simt, parcă văd cum pluteşte deasupra lor, în gerul visurilor dulci din zările de sus, cari odată cu cântecul cocoşului care îi trezeşte, piere şi lasă în sufletul lor urme de bucurii şi dureri trecătoare, urmate de acelaşi cântec de eri al nădejdii şi biruinţa zilei de mâine.

Cu această nădejde în piept au trăit strămoşii, cu credinţă şi nădejde trăiţi şi voi cei de astăzi înfrăţiţi cu pământul. Stropi de rouă şi ploaie, ivirea soarelui în zorile dimineţii, învioreză pământul şi gândul vostru şi din înviorarea aceasta împrumut şi eu. Alergând cu mintea spre zorile zilelor mai bune, vreau să mă apropiu de voi şi culegând din inima voastră neghina sămânţa celor răi să sădesc şi să altoesc întru voi cu mai multă grije floarea dragostei, a nădejdii în Dumnezeu, care nu ne-a părăsit nici odată.

Cei care vă iubesc pe voi, prin scrisul lor, prin vorba lor şi prin munca lor de toate zilele, vă vor trezi la dragostea de români şi de creştini, ca din ţara noastră să facem „o ţară mândră ca un soare".

Voi milioane de ţărani şi cărturari români, voi cei obidiţi şi chinuiţi veacuri de-arândul, „acum ori nici odată" suntem chemaţi la lupta dreaptă, de-a învinge duşmanul văzut şi nevăzut ce roade la temelia fiinţei noastre româneşti, şi să păstraţi mai departe comoara noastră naţională, singura armă cu care au biruit înaintaşii noştri.

Cântecul vostru, portul vostru, graiul vostru şi credinţa voastră în Dzeu, este zidul cel mai puternic pe care urgia veacurilor nu l'a putut şi nu-l va putea dărâma, căci „nădejdea noastră este Tatăl, scăparea noastră este Fiul şi acoperământul nostru este Duhul Sfânt".

Acest cântec îmbinaţi-l întotdeauna cu rugăciunea de seara: Doamne al puterilor, fii cu noi, că afară de tine, ajutor întru necazuri nu avem".

In spre Răsărit, albastrul cerului se luminează. Regina nopţii se iveşte. Printre crengile de sălcii pătrund razele de lună şi acopere aşternutul din faţa ferestrei. Scăldat în razele albe de afară, adorm şi eu cu cântecul poetului în gând:

„Murim mai bine în luptă,
cu gloria deplină,
Decât să fim sclavi iarăşi în
vechiul nost pământ"..

Păr. AUREL BORŢIAN
Vărmaga (Hunedoara).

Nici taberele „de odihnă" nu-s îngăduite

O ştire pe care am putea-o numi »dureroasă« pentru legionari, — ar fi să dăm. — Dar cum legionarii sunt deprinşi a nu dormi pe perini moi, ci pe petrile aspre ale vieţii, cred că ei s'ar simţi, numind dureroasă chiar această ştire! E o nouă impintenare venită chiar dela vrăşmaşii lor, pentru a-i întări şi mai mult în sufletele lor.

Iacă ce s'a întâmplat. Povestim faptele reci, fără a adauge tâlcuiri dela noi. Doar atât, că acela nu e legionar, care se înfrânge de ori ce suflare de vânt vrăşmaş.

Conducerea Legiunii voind de fapt, şi cu gând curat, să-şi lase pe credincioşii săi să se odihnească în vara asta, — aşa fiind porunca stăpânirii să nu se mai aştearnă pe lucrări ca în anii trecuţi, — şi voind chiar prin această odihnă să săvârşească o faptă bună pentru legionarii cei prea plăpânzi sau suferinzi, a avut un plan cuminte: A arendat la Câmpina, pe această vale plină de frumuseţile naturii şi de sănătate, un teritoriu de vre-o 4 hectare (7—8 jugăre), pe cari să se adune legionarii dornici sau având nevoie de odihnă, — să petreacă vara în aer curat, ziua mai făcând excursii prin munţi, noaptea odihnind în corturi, aproape ca în liber, cum dorm ţăranii toată vara afară în gura şurii sau sub streşina casei, cu rândunelele, — culcându-se şi sculându-se cu ele.

Iar alt rând de legionari, cari au nevoie de băi la mare, de aerul întăritor al soarelui de acolo şi al revărsării de valuri de aer de pe mare, — să meargă la Carmen-Sylva, aproape de Constanţa, unde Legiunea are un loc larg pe ţărmul mării, ţărm regulat de ea în anii trecuţi, încât se întrece cu ţărmii vecini, lucraţi cu mari cheltueli de bogătaşi sau de Stat. Legiunea şi-a regulat pe al său cu braţele harnice ale legionarilor, punând lumea în uimire prin ce au făcut.

La Câmpina o tabără de odihnă, la aer de munte, sănătos, la Carmen-Sylva alta, la ţărm de mare, foarte dătător de sănătate. Aci puteau sta legionarii cari îşi caută sănătatea şi nu au bani pentru a trăi în vilele pompoase şi scumpe ale bogătaşilor. Şi aveau ordin aspru, că, pentru a nu da prilej de amestec deregătorilor statului, n'au să cânte în aceste tabere, n'au să tulbure pe cei ce văd roşu, (ca barba lor cea roşie) când văd legionari, nici măcar ieşindu-le acelora în cale sau uitându-se, cercetători, la dumnealor...

Nici prin minte n'ar fi trecut conducerii Legiunii, că nici atâta nu e îngăduit unor buni şi credincioşi fii ai acestui neam şi ai acestei ţări... Şi de aceea la Carmen-Sylva se lucra la facerea de corturi şi de colibi, ca pentru lume fără mari aşteptări, — iar la Câmpina se şi adunase cam 100 de legionari, pe locul luat în bună rânduială, în chirie, de Conducerea Legiunii.

Care nu le fu mirarea, când, Sâmbătă, în 10 Iulie, maiorul de jandarmi Hariton, cel care a spart în 1935 şi tabăra de muncă de pe muntele Susai, s'a dus la locul Legiunii şi a provocat pe cei de faţă să arate dacă au îngăduinţă de a fiinţa acolo ca »tabără«. Aceia au răspuns: Nu suntem nici un fel de tabără. Suntem prieteni şi cunoscuţi, cari am venit să ne odihnim aici, pe locul nostru...

— Nu! Să arătaţi în 24 de ciasuri „permisiunea" (învoirea) dela deregătorii de a vă putea aduna aci, ca o tabără. Că de unde nu, după termin, vă risipesc de aici cu forţa, (cu puterea).

Dl General Cantacuzino a dat telegramă Ministerului de interne, cerându-i să împedece o volnicie sau să dee dară el de ştire, că nici aceste colonii, adunări de odihnă, nu »tabere de muncă« oprite prin noua lege, — nu sunt îngăduite. — A aşteptat în zadar. A dat a doua, a treia telegramă. Nici un răspuns.

Duminecă în 11 Iulie, conducerea legiunii a cerut în zadar prelungirea terminului de risipire, că poate le vine şi lor îngăduinţă, dacă se cere şi pentru aşa ceva îngăduinţă, — dar mai ales să aibă în vedere că aceşti tineri au venit pe tren cu taxa de jumătate, ca oricine care vine la odihnă şi aer în aceste părţi, — dar se cere să stee acolo cel puţin 8 zile şi numai după 8 zile se poate întoarce acasă tot cu jumătate de preţ pe tren. De-i sileşte să plece acum, la 3—4 zile după sosire, trebue să plătească biletul de tren întreg. Şi-s aproape toţi băieţi buni, dar săraci, unii slabi şi suferinzi, cari n'au venit aci de fală, nici să tulbure apele nimănui!

Aş! Nici o îndurare! Acum, abia a doua zi după poruncă, toţi au trebuit să-şi iee drumul spre tren şi spre casă, — plătind biletul de tren întreg. Ca să rămână acolo, căutându-şi adăpost în alte »vile« sau pe la hotele, — nici vorbă. Ei veniseră cu puţintei bani în pungă, având să trăiască simplu şi cu puţină cheltuială, aşa cum era pregătit lucrul pentru ei în colonia de odihnă.

Au plecat foarte mâhniţi şi sub zimbetele batjocoritoare a bogătaşilor cu pistrui, de cari e plină valea, — cărora le dă mâna a cheltui şi a se lăfăi.

— In acelaş timp Căpitanul a dat de ştire celor ce voiau să meargă la Carmen-Sylva, să nu mai plece, căci nici acea tabără de odihnă şi de căutarea sănătăţii pentru legionari, nu se mai deschide.

*

Tot atunci Conducerea Legiunii a dat un nou ordin către legionari în toată ţara:

Să fie înţelegători ai acestor vremi: Agenţii stăpânirii îi zgândără anume, pentru a-i scoate din răbdări, ca să răspundă prin vre-o împotrivire sau răsvrătire contra nedreptăţii, — ca să aibă pricină de a desfiinţa însăşi Legiunea şi „Partidul Totul pentru Ţară". — Să nu li-se dee prilej. Să-i lase să-şi facă „plăcerea" de a ocărî pe fraţii buni, răspunsul să-l păstreze pentru singurul loc unde e a li-se da: la votare!, atunci când ţara, tot poporul, toţi muncitorii, vor fi chemaţi a-şi spune cuvântul.

Mare Sfat al tuturor Bisericilor,

pentru a le uni în scopul păcii lumii...

La Oxford, în Anglia, s'a ţinut săptămâna trecută un Mare Congres (mare sfat) al bisericilor creştine de pe glob, în scop de a le apropia mai mult de-olaltă, a le înfrăţi în scop de a fi ele sprijinitoare păcii. Au luat parte trimişii bisericilor din 46 de ţări. — România a trimis pe învăţatul Prof. Arhimandrit Scriban, însoţit de dnii: Prof. Ispir, Şerban Ionescu şi preotul Fl. M. Galdău.

Toate credinţele creştine au fost înfăţişate în Congres prin 2—3 fruntaşi ai lor. — Singură biserica catolică a lipsit. Ea s'a ţinut acum, cu îngânfare de-o parte, părându-i în orbia conducătorilor săi, că ea stă peste toate şi nu se poate cobori să stee de vorbă cu celelalte biserici închinătoare lui Hristos. Catolicii ar dori ca celelalte biserici: ca cea engleză, americană, germană, să se închine întâi ei, bisericii papilor dela Roma, şi prin ea lui Hristos. Atunci ar zice şi ea, că: e pace. Dar aşa nu. Ea stă trufaşă la o parte.

Şi bune şi rele din Bănat

— Soarta de legionar... —

COMUNA HERENDEŞTI

In ziua de 10 Iunie, urma să vină prefectul judeţului Severin, d. V. Curt[illegible]u, pentru a ţine o întrunire politică în vederea alegerilor judeţene. Cum cei mai mulţi locuitori din această comună sunt membrii ori simpatizanţi ai partidului „Totul pentru Ţară", şi ştiau că vor fi atacaţi, li-s'a dat sfat să nu iee parte la adunare şi la vorbire. Aşa a fost. Lume puţină. Prefectul, ca de obiceiu, i-a făcut pe legionari: ucigaşi, criminali, etc., când câteva ouă (clocite, cum spune ei), i au întrerupt pofta de bârfire. Nu se ştie cine le-a aruncat şi de unde. Cei ce TREBUIAU să răspundă însă erau LEGIONARII.

Chemaţ întâi toţi la primărie şi apoi arestaţi numai şefii de cuiburi, aceştia au fost aduşi la Legiunea de jandarmi din Lugoj. A doua zi, după o aspră mustrare a dlui Procuror, au fost trimişi acasă, ca să descopere pe făptuitor şi să vie mâine-zi din nou. Mergând cei cinci legionari sâmbătă dimineaţa, până la orele 12 nu i-a întrebat nimeni ce voiesc; au fost ţinuţi apoi arestaţi până luni când au fost trimişi de formă la Parchet, de unde au fost puşi în libertate cu poruncă, ca în cel mult două săptămâni să descopere şi arate pe făptuitori, căci la din potrivă, vor fi arestaţi toţi legionarii din comună.

*

ALT CAZ: In comuna Hodoş, unui locuitor i s'au smuls nişte zarzavaturi. Alt legionar a fost „bănuit". A fost chemat la post şi bătut cum nu se poate spune. Fireşte fără a i găsi vre-o vină..

AL TREILEA CAZ: Şefii de cuiburi din comunele Gladna română şi Gladna montană — (Severin), au fost arestaţi, duşi din post în post şi înaintaţi după vre-o 3 4 zile de drumuri, legiunei de jandarmi şi pe urmă parchetului, care i-a pus în libertate...

ALTUL: Tânărul Aurel Ciulea din comuna Birchiş (Severin) a fost arestat la târgul din Făget şi ţinut până a doua zi când a fost lăsat liber.

Toate aceste s'au întâmplat în scurte două săptămâni, spre a nu mai aminti altele tot pe atâtea din luna înainte...

*

Zi-i soarte de legionar şi treci înainte. Un lucru îl vedem limpede: Legionarii le îndură toate cu tărie de creştini de cei dintâi... Şi nu scad, nici nu slăbesc, ci sporesc şi se întăresc. Căci: „Cu noi este Dumnezeu"...

Trăiască Legiunea şi Căpitanul.

Taco şi însoamnă

Sfaturi economice

PLANTELE DE LEAC

Plantele de leac cuprind laolaltă toate soiurile de buruieni, de ierburi, de copaci şi de tufe, care se folosesc pentru vindecarea boalelor trupeşti la om şi la animale. Ele se găsesc răspândite în pământul ţării noastre cu belşug fără seamăn, ca şi alte daruri cu care a binecuvântat Dumnezeu acest pământ. Noi avem o datorie sfântă să învăţăm a cunoaşte şi a preţui bogăţia care ne-a fost dată, pentrucă altfel, este ca şi când n'am avea-o. Una dintre greşelile de neiertat, pe care trebue să o stârpim, este aceea cu care păcătuim faţă de plantele de leac.

Dacă ne-am da osteneala să le culegem şi le-am avea la casa noastră, am scuti banii cu care trebue să le cumpărăm şi am putea să ne ajutăm în grabă la vreme de năcaz, fără ca să fim siliţi a alerga cine ştie până unde după ele. Ba cu unele dintre ele, am putea face şi negoţ bun, vânzându-le pentru străinătate, unde se cer cu vagoanele. Dar deocamdată stăm aşa de rău, din nepriceperea noastră, încât le plătim noi cu bani grei cumpărându-le din alte ţări!..

Ca să ieşim în viitor din acest mare păcat, va trebui să cunoaştem bine şi să adunăm cu sârguinţă mai ales plantele de leac, cari se găsesc la îndemâna orişicui, şi mai cu seamă pe acelea, care sunt adeverite de bune şi de către ştiinţa doctorilor şi a învăţaţilor, — şi iarăşi să ştim pe cele rele, de care trebue să ne păzim.

De bunăseamă, că nu totdeauna vom putea să ne lecuim singuri, dar lucrul de căpetenie care trebuie să ne fie mereu aminte, este, să nu lăsăm nici o boală necătată dela început, orişicât de mică ni s'ar părea că este. Şi dacă vom vedea că noi singuri nu ne putem ajuta, trebue să ne arătăm la doctori, fără multă zăbavă.

Gândul care trebue să stăruiască mereu poruncitor în noi, este, să nu ne lăsăm nici o clipită viaţa în bătaia vânturilor, nici să ne mângâiem când ne lovesc năcazurile, zicând că „aşa a fost voia lui D zeu". Voinţa Lui o împlinim, numai dacă ne folosim cum se cuvine de sufletul şi mintea care ni le-a dat anume, ca să putem pricepe şi rândui viaţa spre bine. Dacă noi nu încercăm să ne ajutăm singuri, nici Dumnezeu nu ne ajută.

Plantele de leac ne ajută şi sănătăţii proprii, şi — pungii, că ne aduc venit.

De ce nu ne gândim la ele?

N. Ş. Cluj

PARASTASE...

— La BĂRLAD s'a slujit Dum. în 12 Iulie parastas pentru Moţa-Marin în Bis. Trei-Ierarchi, de cucernicii preoţi Bârnovescu şi Badiu, cu răspunsuri tânguitoare date de Corul bisericii. Au fost de faţă mulţi cărturari şi popor şi numeroşi legionari şi legionare. Părintele Badiu a vorbit mişcător şi adânc simţit, despre cei doi morţi pentru creştinătate în Spania.

— La MIHALŢ (j. Alba) slujind parastasul de jumătate de an pentru Moţa-Marin, preotul a rostit o cuvântare luminată şi mişcătoare.

— La CLUJ familia Dr. Bornemisa — dna Bornemisa fiind sora iubitului nostru Ionel Moţa, — a lăsat de s'a slujit un sărbătoresc parastas, pentru odihna celor doi mucenici, fraţi întru vitejie şi jertfă.

La SIBIIU şi în sute de alte locuri în ţară, tot aşa slujbe pentru buna odihnă a celor doi scumpi răposaţi.

La ORĂŞTIE parastasul s'a slujit în ziua căderii lor, la 13 Iulie, Marţi dimineaţa, fiind de faţă pe lângă familia îndoliată, şi legionarii din loc, cari, după parastas, au cântat în faţa bisericii »Imnul legionarilor căzuţi«..., pe locul pe care au stat sicriele lor la întoarcerea din Spania, în drum spre Bucureşti.

Meseriaşii noştri creştincioşi

Cu bucurie scoatem la iveală, că avem partide de ordine, cele de dreapta, cari duc şi în mijlocul muncitorilor nobilele simţăminte ale iubirii de neam şi de lege, — îndepărtându-i de valul rătăcirii spre internaţionalismul vecin cu comunismul.

Pildă bună a dat zilele trecute Clujul, unde dl Dr. Sebastian Bornemisa, Directorul gazetei poporale »Lumea şi Ţara«, cu alţi soţi de credinţă şi de muncă naţională şi creştină de dreapta, — a organizat un »festival«, o sărbare a lăncierilor naţional-creştini, la care, în afară de programul desfătător, au vorbit cu românească inimă dl I. Morea şi Profesorul I. Lupaş. Dl prof. Lupaş a luminat pricinile cari au aprins grozavul războiu între fraţi în Spania şi pe aţâţătorii lui din umbră. Despre acest războiu grăind, a ajuns a pomeni şi de sfânta jertfă a celor doi Români căzuţi acolo Moţa şi Marin, — altoind în inimile ascultătorilor sămânţa sănătoasă ce răsare din acele pilduitoare jertfe. A grăit de încheere dl L. Gabor şi mulţimea de muncitori ce luase parte, s'a dus mult întărită în credinţa sa către neam şi lege şi depărtată cu sufletul şi cu gândul dela scrintelile internaţionale.

Către fraţii noştri, legionarii!

DESPRE ABONAŢI

Suntem la jumătatea anului. E timpul înoirii abonamentelor. Administraţia (purtătoarea socotelilor) foii noastre, vesteşte cu legionară mândrie, că, pe când alte foi la această dată, se plâng de nerânduiala în care cetitorii lor se găsesc cu plata pentru foaie, — »Libertatea« nu se găseşte în această stare dureroasă. Cetitorii ei fiind, 90 din 100, legionari, se poartă şi aci legionăreşte, adică cinstit, şi vin de bună voe, fără ameninţări şi ocări şi plătesc ce au de plătit, — aşa că numai puţini, doar 10 la sută, dacă se găsesc în nerânduială.

Rugăm pe toţi la această jumătate de an, a-şi face datorinţa cu aceeaşi cinste, trimiţându-ne plata înainte pe 3 luni sau pe 6! Cei ce ştiu că au întârziat cu ceva pe trecut, să trimită şi aceea ce mai au de trimis.

DEPOZITARII

Cu plăcere facem aceeaşi mărturisire şi despre depozitarii noştri legionari, cari primesc 10—20—50 de foi spre împărţire. După ce îşi opresc partea ce li se cuvine pentru osteneală, — aproape toţi şi-au înaintat ceea ce datorau pentru foile desfăcute de ei. Puţinii cari mai sunt înapoi cu ceva, — vor trimite şi ei după această aducere aminte ce le facem prin aceste şire. Nu voim să ştim, nici să auzim, că şi printre legionari s'ar afla, ca printre vânzătorii altor foi, oameni lipsiţi de simţul datoriei şi al cinstei celei mai curate. Acela n'ar mai fi legionar.

CALENDARE

Am împărţit în anul trecut (şi la începutul celui de faţă) trei ediţii (rânduri de tipărire) din Calendarul »Libertăţii«. Cu mândrie pentru cinstea ce domneşte în Legiune pomenim aci, că abia ni-au rămas pe-afară, neplătite până azi, vre-o 5—6000 Lei, cari şi ei ne vor veni.

*

Le spunem acestea ca un atestat îmbucurător despre starea sufletească din tabăra noastră legionară!

Şi, până aceasta ţinere la cinste, la curăţenie sufletească chiar şi în faţa ispitei banului, este trează şi sănătoasă, suntem cu totul bine încredinţaţi, de păşirea cu paşi tot mai îndesaţi SPRE IZBÂNDA LEGIUNII! Cinstea şi curăţenia sufletească este, şi să fie tăria ei!

Răsbol-aiurea

Războiul din Spania nu s'a stins, — şi primejdia ca el să iee flăcări uriaşe, nu e înlăturată încă, — şi s'a aprins războiul aiurea: între Japonia şi China. Japonia vede că în Europa marile puteri sunt atât de încurcate, că nu se mai pot gândi şi aiurea, — şi vede că e prilejul prea prielnic pentru a-şi lărgi hotarele, rupând încă o falcă grozavă din China cea neputincioasă şi slăbănoagă.

China încurajată de comuniştii ruşi, cearcă a se apăra,— dar ca vai de ea. Japonia a trimis şi trimite mereu trupe spre hotarele râvnite din China, şi va înainta, neoprită, prin ea, până unde-i place. Acum la început China se împotriveşte încâtva, căci o ajută Rusia, — dar asta nu va dura mult. Căci Rusia nu mai ştie de capul său cel stricat: In Spania ar trimite ajutoare, ca să nu cadă comunismul ajuns stăpân pe Madrid, iar spre Japonia, ca s'o împedece a pune mâna chiar pe părţile de sus ale Chinei, la cari râvneşte ea, Rusia,— nu poate. E între două focuri, între cari, aşa vedem şi presimţim: Comuniştii ruşi se vor arde, de-i va bate D-zeu!

Cât ban se risipeşte în vânt de fumătorii din România

După o numărătoare făcută de conducerea fabricilor de tutun asupra ţigărilor şi a tutunului cerute de fumătorii din toată ţara, atât dela oraşe cât şi dela sate, acestea se ridică în numai două luni din anul acesta, la mai bine de un milion şi jumătate kilograme, ceeace într'un an ar face aproape zece milioane kilograme de „iarba iadului" risipită în vânt.

Socotind acum tutunul şi ţigările cele mai ieftine, cu 350 lei la kilogram, aflăm că patima tutunului cere un bir de cel puţin 3 şi jumătate miliarde lei pe an, ceeace pe cap de fumător vine, pe puţin, 500 lei. Tot din numărătoarea aceasta cu tâlc mai aflăm, că două treimi din aceşti bani sunt daţi de plugarul nostru, care în cel din urmă timp, s'a apucat a trage la piept cu multă plăcere mai ales ţigări. După toate semnele, se poate prezice, că sporul la fumat va creşte mereu atât la oraşe cât mai ales la sate.

Toate acestea arată, că pentru punga uscată a săteanului jertfa care se face pentru a păstra pe lângă noi cât mai mult tovărăşia prea plăcută a unui fum, este destul de grea. Se cere dară, mai ales după-ce ştim că mulţi s'ar lipsi mai bucuros de mâncare decât de fumat, mai multă, cât mai multă cumpătare!

NOUTĂŢI

Ziua M. Sale Reginei Maria. Azi Joi, 22 Iulie, e ziua numelui Maiestăţii Sale Reginei Maria, — marea noastră Regină din zilele cumplitului războiu În toate bisericile dela oraşe se fac slujbe de mulţumită lui D-zeu că ni-a dăruit o şi o ţine încă în viaţă între noi, — iar la sate se va pomeni Dumineca următoare. Ce noroc dela D-zeu a avut neamul nostru şi Ţara noastră dragă, că în acele vremuri hotărâtoare pentru viitorul nostru, aveam în Tron o Regină, şi anume o Regină cu inima mare şi minte luminată, care a fost mâna dreaptă şi pe drumul cel bun ajutătoare a fericitului său soţ Regele Ferdinand.

Mulţumim lui Dzeu că o putem încă saluta cu supunere şi recunoştinţă între noi, — şi-i dorim dela D-zeu încă mulţi ani în mijlocul Ţării, pe care a ajutat-o aşa de mult a fi mare!..

*

M. Sa Marele Voevod Mihai, Moştenitorul Tronului, va pleca în curând în Italia, pentru o lună de zile.

*

Biruinţă îmbucurătoare. Scriam în numărul trecut despre lupta ce se pregătea şi se dădea la Bucureşti din partea advocaţilor creştini, pentru a alege Români curaţi la conducerea centrală a Uniunii advocaţilor din Ţară. Jidanii şi jidoviţii dintre Români (că sunt şi de aceştia, încă prea-prea), au făcut totul ca să nu birue Românii cei feriţi de pistrui în sufletele lor, — dar dacă au văzut că nu răzbesc, s'au făcut — vulpi cărora li-s strugurii prea acri şi s'au dat de-oparte. N'au luat parte deloc, bosumflaţi. — Aşa Românii au dat peste 1000 de voturi curat româneşti listei cu candidaţii Români, care a ieşit aleasă întreagă. Acum urmează să se iee de conducerea cea a toată ţara, alte măsuri, cari să taie cât mai mult ghiarele acestor soli ai diavolului şi a toate stricăciunile, vârîţi printre advocaţii ţării. — După advocaţi trebue să urmeze alte bresle: ale profesorilor, inginerilor, şi celorlalţi slujbaşi ai ţării şi ai neamului, pentru a fi curăţiţi şi ei de atâtea gadini otrăvite.

*

Acum l'aţi putut scoate nevinovat... In închisorile din Wajherow (Polonia) zăcea de 20 de ani închis un nenorocit cu numele Vladislav Pavloski, pentru că ar fi omorât pe un oarecare Benedikt Schamm. La proces în zadar s'a apărat învinuitul că nu-i şi nu-i de vină, că el nu e ucigaş, — multe semne înşelătoare îl arătau ca fiind cu siguranţă (fără îndoială) el ucigaşul. Şi l'au osândit, mă rog, la închisoare PE VIAŢĂ. A coborît nenorocitul în întunerecul temniţei celei grele, şi-l mistuia durerea, că se vede acolo, unde se ştia că nu e locul lui... Şi 20 de ani a mâncat pâinea amară a robiei şi a zmulgerii din mijlocul celor dragi ai săi... Şi nime nu-l credea, durerea lui cea mare, nimenea în samă n'o lua!..

Acum, după 20 de ani de chin sufletesc şi trupesc, procesul lui s'a revăzut şi s'a aflat, că Schamm a căzut jertfă unei întâmplări nenorocite şi foarte rare. Pavlovski s'a legat să le dovedească lucrul: Fiindcă fusese vorba că el a împuşcat pe Schamm, — Pavlovski a cerut să-l lase să dovedească greşala. A fost lăsat. El a pus puşca, cu care era învinuit a fi puşcat pe Schamm, pe masă în casa cu întâmplarea, aşa cum era ea în acea zi nenorocită, adecă cu încărcătoarea spre fereastra prin care străbate la amiaz ciasuri întregi soarele arzător, şi ţevea puştii îndreptată spre o păpuşe ce ţinea locul unui om. Sub arderea razelor soarelui puşca s'a descărcat, praful din ea luând foc, şi a puşcat păpuşa! S'a văzut că e drept ce spune robul şi a fost lăsat liber...

*

Restaurantul legionar. Cu bucurie vestim, că conducerea legionară dela Bucureşti, a deschis în nemijlocita vecinătate cu Sediul legionar unde se zideşte noul Palat, — un restaurant legionar poporal, foarte bine înzestrat şi condus în chip vrednic de toată lauda. Bucătăria foarte curată şi îngrijită, e supraveghiată, ba în cea mai mare parte chiar îndeplinită de doamne şi domnişoare alese.

Se mânâncă bine şi ieftin: Pentru 20 Lei, ai o masă stând din două feluri de mâncare şi desert. Iar cei sărăcuţi de tot, capătă pentru numai 4 lei, o mâncare hrănitoare: borş cu mămăligă. Cine vrea deosebit, poate mânca după plac, ca în orice restaurant de seamă. Beuturi curate şi naturale, pe chezăşie.

Sfătuim pe legionarii cari au drum la Bucureşti, că, la amiaz şi cină, aci să meargă, la restaurantul legionar, dela spatele Monitorului Oficial (în strada Imprimeriei 3) unde e şi Sediul Legiunii. Vor vedea şi aci buna rânduială şi omenia legionară, care te serveşte cu cele de folos, fără a te jăfui, ca în alte părţi.

Venitul curat, e pentru Legiune şi scopurile ei înalte.

Când noul Palat la care se lucrează, va fi gata, restaurantul îşi va avea încăperile sale spaţioase, sănătoase, în acea zidire.

TIPOGRAFIA „ASTRA" S. A.—CLUJ, CALEA MOŢILOR 59